

मे. शिऊर साखर कारखाना लिमिटेड, पोस्ट वाकोडी, ता. कळमनुरी, जि. हिंगोली, महाराष्ट्र या उदयोगाच्या प्रस्तावित ३० किलो लिटर प्रतिदिन मळीवर आधारीत आसवणी निर्मिती प्रकल्पा बाबत पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणीचा इतिवृत्तांत :

.....

मे. शिऊर साखर कारखाना लिमिटेड, पोस्ट वाकोडी, ता. कळमनुरी, जि. हिंगोली, महाराष्ट्र या उदयोगाच्या प्रस्तावित ३० किलो लिटर प्रतिदिन मळीवर आधारीत आसवणी निर्मिती प्रकल्पा बाबत पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणी मा. अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी, हिंगोली यांचे अध्यक्षतेखाली दि. ०७ जून २०२१ रोजी दुपारी १२-०० वाजता घेण्यात आली.

मा. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांच्या कार्यालयीन आदेश क्रं. ई - ४१ / २०२१ पत्र क्रं. बी.ओ. / जे.डी.(डब्ल्यूपीसी) / पीएच / बी- २१०५२७ – एफटीएस – ००४४ दि. २७/०५/२०२१ अन्वये, पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी समिती गठीत करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे समितीचे अधिकारी सदर लोकसुनावणीस उपस्थित होते.

१. मा. अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी, हिंगोली : अध्यक्ष
२. प्रादेशिक अधिकारी,
मप्रनि मंडळ, औरंगाबाद : सदस्य
३. उप-प्रादेशिक अधिकारी,
मप्रनि मंडळ, परभणी : समन्वयक

श्री. जयंत कदम, उप-प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ परभणी तथा समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणी समिती यांनी सुरुवातीला सर्व उपस्थितांचे स्वागत करून जनसुनावणी समिती अध्यक्षांच्या परवानगीने पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी बाबतची प्रस्तावना थोडक्यात विषद केली.

भारत सरकार, पर्यावरण व वने मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची अधिसुचना क्रं. एस.ओ.१५३३ दि. १४/०९/२००६ (दि. ०१/१२/२००९ सुधारित) नुसार सदर प्रस्तावासंबंधी पर्यावरण विषयक सुचना, विचार, टिका टिप्पणी आक्षेप नोंदविण्यासाठी जाहीर लोकसुनावणीचे आयोजन केले आहे.

पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणी घेण्यासाठी रितसर अर्ज महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडे प्राप्त झाला होता. त्या अनुषंगाने मा. जिल्हाधिकारी, हिंगोली यांनी जिल्हयातील कोरोना व्हायरसचा प्रादूर्भाव लक्षात घेऊन सदर पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी CISCO webex meeting App द्वारे घेण्याबाबत आदेशित केले होते. त्या अनुषंगाने आजची जाहीर लोक सुनावणी CISCO webex meeting App द्वारे घेण्यात येत आहे. सदर बाबतची जाहीर सुचना दि. ०६/०५/२०२१ रोजी दै. सकाळ (मराठी) व दी टाईम्स ऑफ इंडीया (इंग्रजी) या वृत्तपत्रांमध्ये प्रकाशित करण्यात आली होती. सदर परिसरामधील रहिवाशी, पर्यावरण विषयी काम करणा-या संस्था, विस्तापित होणारे किंवा अन्य प्रकारे प्रभावित होणारे रहिवाशी यांना सुचना, टिका टिप्पणी लेखी स्वरूपात ३० दिवसांपर्यंत उप-प्रादेशिक कार्यालय, मप्रनि मंडळ, परभणी येथे पाठविण्याचे नमुद करण्यात आले आहे.

सदर प्रकल्पाविषयी व पर्यावरण मुल्यांकन अहवालाच्या सारांशाची माहिती असलेले दस्तऐवज (मराठी व इंग्रजी) मध्ये खालील कार्यालयामध्ये उपलब्ध करून देण्यात आले होते.

- जिल्हाधिकारी कार्यालय, हिंगोली
- जिल्हा उदयोग केंद्र, हिंगोली
- जिल्हा परिषद, हिंगोली
- मुख्याधिकारी, नगर परिषद, हिंगोली
- मुख्याधिकारी, नगर परिषद, कळमनुरी
- तहसिल कार्यालय, कळमनुरी
- ग्रामपंचायत कार्यालय, वाकोडी
- उप-प्रादेशिक कार्यालय, मप्रनि मंडळ, परभणी.
- प्रादेशिक कार्यालय, मप्रनि मंडळ, औरंगाबाद

- महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, (मुख्यालय), मुंबई
- पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
- प्रादेशिक कार्यालय, पर्यावरण, वने व हवामान बदल मंत्रालय, पश्चिम मध्य विभाग, तळमजला, पुर्व विंग, नवीन सचिवालय इमारत, सिंहील लाईन, नागपूर

उप-प्रादेशिक अधिकारी तथा समन्वयक, पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणी समिती यांनी नमुद केले की, सदर प्रकल्पा बाबत अदयाप पावेतो उप-प्रादेशिक कार्यालय, मप्रनि मंडळ परभणी यांचेकडे श्री. व्ही. नंदा रेडडी पर्यावरणतज्ज यांचा ईमेल आला आहे याव्यतिरिक्त कुठलेही आक्षेप, टिका टिप्पणी लेखी स्वरूपात प्राप्त झालेला नाही. कोणास कांही लेखी / तोंडी आक्षेप नोंदवायचे असतील तर ते सदर सुनावणी दरम्यान नोंदवू शकतात.

समन्वयक यांनी अध्यक्ष, जाहीर लोक सुनावणी समिती यांना सदर प्रकल्प धारकांस / त्यांचे प्रतिनिधीस सादरीकरण करण्याचे आदेश देण्याची विनंती केली.

मा. अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी, हिंगोली व अध्यक्ष, पर्यावरण विषयक जाहीर लोक सुनावणी यांनी प्रकल्पाचे प्रतिनिधी यांना प्रकल्पाबद्दल सादरीकरण करण्याचे आदेशित केले.

डॉ. अमोल देशमाने, प्रकल्पाचे प्रतिनिधी व पर्यावरण सल्लागार वसंतदादा शुगर इन्स्टिट्युट, पुणे यांनी प्रकल्पाबद्दल विविध मुदयांवर सादरीकरण केले जसे की,- पर्यावरण प्रभाव मुल्यांकन आणि जाहीर जनसुनावणीचे प्रयोजन, प्रकल्पाचा तपशिल, प्रकल्पाचा आराखडा, पर्यावरण सदयस्थितीचा अभ्यास, स्थानीक पर्यावरणाचा तपशील व परिसराची माहिती, अभ्यास स्थळाची माहिती, अध्ययन क्षेत्रातील हवेचा दर्जा, अध्ययन क्षेत्रातील ध्वनीची तीव्रता, अध्ययन क्षेत्रातील पाण्याची गुणवत्ता, अध्ययन क्षेत्रातील मातीची गुणवत्ता, जैव पर्यावरण, सामाजिक आर्थिक पर्यावरण, सभोवतालच्या पर्यावरणावर होणारे अपेक्षित परिणाम, पर्यावरण व्यवस्थापन आराखडा, विविध पर्यावरण विषयक परिणामांच्या उपाय योजना, पर्यावरण जबाबदारी योजने अंतर्गत सामाजिक-आर्थिक कल्याण उपक्रम, पर्यावरण व्यवस्थापन खर्चाची तरतूद, प्रकल्पाचे फायदे इत्यादी.

प्रकल्पाचे तांत्रिक सल्लागार यांनी नियोजित प्रकल्पाविषयी केलेल्या सादरीकरणा नंतर नागरिकांनी मांडलेल्या सूचना / आक्षेप इत्यार्दीचा वृत्तांत खालीलप्रमाणे.

प्रोसेडींग :

अ. क्रं.	टिका टिप्पणी, आक्षेप सुचना मुददा इत्यादी नोंदविणा-या व्यक्तिचे नांव व पत्ता	उदयोगाच्या प्रतिनिधीने दिलेले आश्वासन / उत्तर
१.	श्री. बापूराव जिवनाजी माने रा. इसापूर , ता. पुसद, जि. यवतमाळ यांनी मुददा उपस्थित केला की, प्रस्तावित आसवनीमुळे वायू प्रदूषणावर काय परिणाम होईल?	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, हवेचे प्रदूषण रोखण्यासाठी चिमणीला इलेक्ट्रोस्टॅटिक प्रेसिपिटेटर या आधुनिक वायू प्रदूषण नियंत्रकाचा वापर करण्यात येईल. धूराडे ४५.०० मी. उंचीचे असेल. सभोवार हरितपटट्याचा विकास करण्यात येईल. अंतर्गत डांबरी रस्ते बांधण्यात येतील. प्रकल्प जागेतील व परिसरातील हवेच्या प्रदूषणाचे परिणाम केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने निर्धारित केलेल्या राष्ट्रीय गुणवत्ता निकषांच्या मर्यादित राहतील.
२.	डॉ. पी. एम. जोशी, लोकसुनावणी समितीचे सदस्य यांनी जल प्रदूषण रोखण्यासाठी करण्यात येणा-या उपाय योजनां बाबतची माहिती देण्यास सांगितले.	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, यामध्ये दोन घटक आहेत. १. स्पॅट वॉश सांडपाणी – स्पॅट वॉशचे आकारमान कमी करण्यासाठी मल्टी इफेक्ट इव्हॉपोरेटर (एम.इ.इ.) चा वापर करण्यात येईल व प्रक्रियाकृत स्पॅट वॉश कोळसा / बगॅस सोबत इन्सनरेशन बॉयलरमध्ये स्पॅट वॉशची परिपूर्ण विल्हेवाट लावण्यात येईल. २. कुलींग टावर सांडपाणी – कुलींग टावर मधून निर्माण होणारे सांडपाणी कंडेनसेट पॉलीशिंग

		युनिटमध्ये प्रक्रिया करून पुर्नवापर करण्यात येईल. कारखान्यामध्ये तयार होण्या-या सांडपाण्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी अद्यावत संयंत्रणा उभारण्यात येणार असल्यामुळे कारखान्यातून निर्माण होणारे पाणी झेडएलडी असेल.
३.	श्री. विश्वनाथ धोंडीराम सुरवसे रा. वाकोडी यांनी मुददा उपस्थित केला की, सदर प्रकल्पापासून शेतक-यांना काय फायदा होणार आहे. सुशिक्षित मुलांना रोजगार उपलब्ध होईल काय?	उदयोगाच्या प्रतिनिर्धार्णी उत्तर दिले की, उस उत्पादक शेतक-यांच्या उसाला भाववाढ मिळेल. सदर प्रकल्पात स्थानीक लोकांना रोजगारात प्राधान्य देण्यात येईल.
४.	श्री. केशव जाधव. रा. शिवणी (बु) यांनी मुददा उपस्थित केला की, सदर उदयोगामुळे किती कुशल व अकुशल रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होतील? तसेच नमुद केले की, सदर प्रकल्पामुळे आमचं भल होणार आहे. इथेनॉलच्या उत्पादनामुळे देशाचे परकिय चलन वाचण्यास मदत होईल. संचालक मंडळाने सदर प्रकल्पास चालना दयावी व शासनाने मंजूरी दयावी अशी विनंती केली.	उदयोगाच्या प्रतिनिर्धार्णी उत्तर दिले की, सदर उदयोगामुळे ३० ते ३५ कुशल व २० अकुशल रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होतील.
५.	श्री. रामभाऊ देशमुख	उदयोगाच्या प्रतिनिर्धार्णी उत्तर दिले की, उस उत्पादक शेतक-यांच्या उसाला भाववाढ मिळेल. सदर प्रकल्पात स्थानीक लोकांना रोजगारात

	रा. शिऊर यांनी मुददा उपस्थित केला की, सदर उदयोगामुळे स्थानिक लोकांना काय फायदा होईल?	प्राधान्य देण्यात येईल. त्याचबरोबर परिसरातील मजूरांना, वाहतूकदार, वाहनचालक व छोटे-मोठे व्यापारी यांना अप्रत्यक्ष फायदा होईल व परिसरातील आर्थिक उलाढाल वाढेल.
६.	श्री. व्ही.सुनंदा रेडडी . पर्यावरणतज्ज्ञ यांनी कारखाना परिसरात मोठ्या प्रमाणावर वृक्षारोपन करण्याची, रेन वॉटर हारवेस्टिंगसाठी आवश्यक त्या उपाय योजना करण्याची व पर्यावरणाचे संरक्षण करण्यासाठी आवश्यक त्या उपाय योजना करण्याची विनंती केली. उदयोगाच्या सल्लागारांनी चांगल्या प्रकारे माहिती गोळा केल्याचे नमूद केले. उदयोगास शुभेच्छा दिल्या.	उदयोगाच्या प्रतिनिधी आश्वासित केले की, श्री. रेडडी यांनी सुचविलेल्या उपाय योजनांची योग्य ती दखल घेण्यात येऊन आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येईल. यावर समन्वयक श्री. कदम यांनी असे सांगितले की, अंतिम पर्यावरण विषयक आघात मुल्यांकन आघात अहवालामध्ये पुर्ततांचा समावेश करण्यात यावा.
७.	डॉ. प्र. म. जोशी, लोकसुनावणी समितीचे सदस्य तथा प्रादेशिक अधिकारी, मप्रनि मंडळ औरंगाबाद यांनी पर्यावरण संवर्धनासाठी कांही सुचना दिल्या जशा की,- ईआयअे अहवालातील त्रुटी, संमतीपत्रामध्ये व प्रेझेंटेशनमध्ये पाण्याच्या वापरा बाबत विसंगती आहे. पर्यावरण व्यवस्थापनासाठी गुंतवणुकीमध्ये तरतूद दिसून येत नाही. प्रामुख्याने वा-याच्या दिशेमुळे कोणत्या गांवावर	उदयोगाच्या प्रतिनिधींनी उत्तर दिले की, डिस्परशन मॉडेलींगच्या आधारे प्रामुख्याने वा-याची दिशा शिऊर गांवाकडे दिसून येते. तसेच प्रादेशिक अधिकारी तथा सदस्य पर्यावरण विषयक जाहीर लोकसुनावणी समिती यांच्या सुचनांचे पुर्तता करण्याचे आश्वासित करण्यात आले.

<p>परिणाम होऊ शकतो. हवेतील गुणवत्ता तपासणीसाठी AAQM Station उभारणार आहात काय? पर्यावरण कक्ष व TOR बदललची माहिती इ. मुद्दे उपस्थित केले. तसेच फायनल इआयएमध्ये वरील सुचनांच्या पुर्ततांचा समावेश करण्यात यावा.</p>
--

सदर जाहीर लोक सुनावणीचे अध्यक्ष तथा मा. अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी, हिंगोली यांनी नमूद केले की, अजुनही कोणाला कांही लेखी किंवा तोंडी सुचना / आक्षेप मांडावयाचे असतील तर ते मांडू शकतात. तथापि, कोणीही पुढे आले नाही. तसेच त्यांनी नमुद केले की, सुनावणीचे सदस्य तथा प्रादेशिक अधिकारी, औरंगाबाद यांनी उपस्थित केलेल्या सुचनांचे उदयोगाने पुरता करावी व त्याचा समावेश अंतिम इआएमध्ये करण्यात यावा. तदनंतर सदर सुनावणीचे समन्वयक यांनी सदर सुनावणीचा सारांश विषद केला व संबंधितांचे आभार मानले व मा. अतिरिक्त जिल्हा दंडाधिकारी, हिंगोली यांचे परवानगीने सदर सुनावणीचे कामकाज संपल्याचे जाहीर केले.

(जयंत कदम)

समन्वयक तथा उप्राअ
मप्रनि मं. परभणी

(डॉ.प्र.म.जोशी)

सदस्य तथा प्रा.अ.
मप्रनि मं. औरंगाबाद

(चंद्रकांत सुर्यवंशी)

अध्यक्ष तथा अतिरिक्त जिल्हाधिकारी, हिंगोली